

शास्त्रितृतीयवर्षम्

कक्षा	सत्रार्थम्	पत्रसङ्केतसंख्या	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट्	यूनिट्	होरा
शास्त्रितृतीयवर्षम्	पञ्चमम्	DSE 3	उद्देश्यम् – गरुडपुराणस्य परिचयपुरस्सरं तत्र वर्णितस्य नीतिसारस्य अवबोधनम्। आधारग्रन्थः - ■ गरुडपुराणम् (108-115 अध्यायाः) चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी।			
			नीतिसारनिरूपणम्। ● कालस्य महत्त्वम्। ● भार्यालक्षणम्। ● धनमहत्त्वम्। ● मित्रलक्षणं परीक्षणञ्च। ● दुःखस्य कारणम्।	1	1	16-20
			राजधर्मनिरूपणम्। ● राज्ञः कर्तव्यानि। ● राजधर्माः। ● भृत्यपरीक्षणम्। ● राजकर्मचारिणां लक्षणानि।	1	1	16-20

		नीतिनिरूपणम्। ● राज्यकोशसंग्रहप्रकारः। ● कर्ममहत्त्वम्। ● नीचस्वभावः। ● साधुलक्षणम्।	1	1	16-20
		नीतिनिरूपणम्। ● अभ्यङ्गमहत्त्वम्। ● अलक्ष्मीनिवासस्थानम्। ● मूर्खस्वरूपम्। ● कृतघ्नतायाः फलम्। ● विद्यामहत्त्वम्।	1	1	16-20

फलाधिगति:(Outcome) :-

- गरुडपुराणस्य वैशिष्ट्यावबोधः।
- राजधर्मस्यावबोधः।
- दानदयात्यागमैत्रीकरुणादिविविधधर्माणां महत्त्वावगतिः।
- लौकिकपारलौकिकोन्नतिसंसाधनानामवगतिः।
- नीत्युपदेशमाध्यमेन छात्राणां आचारव्यवहारयोरवबोधः।

सङ्गति:(Inter Link) :-

अष्टादशमहापुराणेषु गरुडपुराणस्य महन्महत्त्वं विद्यते। पुराणेऽस्मिन् खण्डद्वयमस्ति। पूर्वखण्डः उत्तरखण्डश्च। अस्मिन् पूर्वखण्डे २२९ उत्तरखण्डे ३५ अध्यायाः सन्ति। श्लोकानां संख्या एकोनविंशतिसहस्रं वर्तते। अस्य पुराणस्य पूर्वखण्डे विविधानां विद्यानां विस्तृतं वर्णनं प्राप्यते। अस्य १०८-११५ अध्यायेषु नीतिसारस्य सम्यक् वर्णनमुपस्थापितं वर्तते। छात्राः नीतिसारमधीत्य कुशलाः भवेयुः इति विचार्य पाठ्यक्रमे सन्निवेशः कृतः। अत्र निर्द्धारिताः समेऽपि विषयाः परस्परान्तःसम्बद्धाः सन्ति।

सन्दर्भग्रन्थाः(Reference Books):-

- गरुडपुराणम्, नाग पब्लिशर्स, नई दिल्ली।
- संक्षिप्त गरुडपुराण, गीताप्रेस गोरखपुर।
- पुराणविमर्श, पं. बलदेव उपाध्याय, चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी।